

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisqve
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvvm Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab
Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici
dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

2 Iurisdictio in Matrimonialibus praescribi, & inferiori Episcopo conuenire
potest.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

- 2 *Iurisdictio in Matrimonialibus prescribi, & inferiori Episcopo conuenire potest.*
- 3 *Episcopus examen sibi commissum a Papa, cum clausula, In quo conscientiam tuam oneramus, alteri committere potest.*
- 4 *Episcopus impeditus adire Concilium, potest se per procuratorem excusare.*
- 5 *Pontifex causam alicui delegando, illam ad se auocasse non censetur.*
- 6 *Delegatio Episcopi facta non transit in eius vicarium, licet possit specialiter subdelegari.*
- 7 *Episcopus Vicario commissa expedire nequit.*
- 8 *Delegata iurisdictio de persona ad personam prorogari non potest, etiam iudice in id consentiente.*
- 9 *Subdelegatus potestatem sibi commissans alteri demandare nequit.*
- 10 *Delegatus in causa sibi delegatus est maior quam legatus.*

DECISIO I.

Ex cons. 1. alias 3.

Conservatores, & inquisidores haereticorum prauitatis, quamvis iudices delegati sint, ex c. 1. & c. vlt. de offic. deleg. in 6. & ex Franc. in cap. Ne aliqui de hereticis in 6. conservatores tamen etiam de causis ecclesiasticis in prima instantia cognoscere possunt, in qua non possunt cognoscere nisi iudices ordinarii, vnde quod hoc iudices ordinati reputandi sunt, & proinde in conservatoribus etiam tanquam iudicibus ordinariis, Concilium Tridentinum ses. 24. c. 20. de ref. in princ. locum habere contetur, ne gratia principis conservatoria eis pereat,

DECISIO II.

Iurisdictio & facultas cognoscendi de causis Matrimonialibus, & criminalibus, Abbatibus, & aliis Prelatis inferioribus Episcopo concessa, qui per prescriptionem, consuetudinem, & priuilegium, facultatem cognoscendi de huiusmodi causis Matrimonialibus sibi acquiruerunt, per Concilium Tridentinum sess. 24. c. 20. de ref. Ad hec non tollitur, cum constet legem generalem non derogare consuetudini, prescriptioni, & statutis particularibus, nisi de mente legislatoris potius derogare illis constet. Nulla autem mentio derogationis in Concilio apparet, cum tamen iure communis certum sit, vt patet ex c. 1. de const. in 6. & c. 1. de confang. ex Pan. in c. Audit. de re script. & ex Cou. in epi. 2. p. c. 8. §. 12. quosdam prelatos Episcopo inferiores acquisuisse sibi per consuetudinem prescriptionem, & sententiam, facultatem de causis Matrimonialibus, & criminalibus cognoscendi.

DECISIO III.

Ex cons. 2. alias 6.

Episcopus examen sibi a Papa commissum cum Clausula. *In quo conscientiam tuam oneramus. Sed non exprimitur nomen proprium, alteri committere potest;* Cum haec verba, potius in vim monitionis, quam in vim forme delegationis posita sint. Feli. in c. fin. §. is autem, de offic. deleg. & Rota in decisi. 368. in nouis.

DECISIO IV.

Ex cons. 3. alias 8. de Maior. & obediens.

Episcopus legitimè impeditus vocatus ad Concilium Provinciale, aut aliud, per Procuratorem se excusat potest, qui etiam Procurator Episcopi habens speciale mandatum, consentiente Concilio ei interesse potest; c. cura ecclesia Sutrina de causa posse. & propr. Illum tamen admittrete Concilium non tenetur, saltem si non sit unus ex Episcopis suffraganeis intercessentibus Concilio cum aliis Episcopis. Ag. c. si quis iusto. §. porto, de elect. in 6. Procurator autem talis, si Episcopus non sit, Abbatibus per se presentibus postponi debet: licet enim vices gerens alterius tanquam representans honorandus sit, c. Sanc. 2. de offic. deleg. & c. fin. 93. non tamen tantum ac ille, cuius vices gerit, vt ait Decius in d. cap. sanc. Vnde Dux, Abbatie præsens inferioris dignitatis, legato procuratori Ducem vel Abbatem absentem excelsioris gradus representantur,

prepontendus est, sicut olim Rex Christianissimus Ducem Sabaudiae presentem, legato Venetiarum, Ducem Venetum ableniem representantem, praeposuisse legitur.

DECISIO V.

Ex cons. 1. in Novis deest in antiquis.

Papa causam alicui denegando, illam ad se auocasse non censetur: vnde si re integra expirat dicta commissio, primus Iudex, siue ordinarius, siue delegatus, sine noua delegatione procedere potest: c. vt debitus honor, de appell. Immò etiam causa delegationem Papa impetrans, re integra ei renunciare, & coram primo iudice causam agere potest, c. quod ob gratiam de reg. iur. in 6.

DECISIO VI.

Ex consil. 4. in Novis, est secunda pars consil. 32. de sent. ex consil. antiquis. sed melius hic collocatur.

Delegatio Episcopi etiam perpetuo facta, vt sunt conservatoria, quamvis in eius vicarium generalem non transcat, vt sentit Decius. in cap. quoniam Abb. de offic. in di. deleg. eidem tamè subdelegari specialiter potest, cuis subdelegationis virtute, vicarius huiusmodi, Rebecorem, aut alium ciuitatis officiale excommunicate potest.

DECISIO VII.

Ex consilio 5. in Novis, deest in antiquis.

Delegatio facta officiali, seu vicario Episcopi, de beneficio conferendo, in ipsum Episcopum, vicario ab officio remoto, non transcat; sicut nec contra episcopo commissa vicarius eius expedire valet.

DECISIO VIII.

Ex consil. 8. in Novis, deest in antiquis.

Cum iurisdictio delegata de persona ad personam prorogari nequeat, c. 1. de offic. deleg. penitentis postquam unum confessarium elegit, cui acceptanti facte Penitentiarie literas presentavit, eo dimisso, alterum elegita non potest, etiam si primò electus contentiat. Si quidem iurisdictio delegata delegata nisi iurisdictio est, ideoque ad ipsum delegantem, cuius illa est, & non ad partes, vel ad iudicem electum, eam extendere pertinet.

DECISIO IX.

Ex consil. 9. in Novis, deest in antiquis.

Delegatio Principis, etiā iurisdictionem subdelegari possit, subdelegatus tamen illam alteri demandare nequit, vbi autem quis duplenter potest, scilicet, tam delegatum quam ordinariam habet, si ex vitaque procedat, sustinetur, & valet actus ex illa secundum quam melius id facere potuit.

DECISIO X.

Ex consil. 10. in Novis, deest in antiquis.

Cum Episcopus ut delegatus in causa sibi delegata maior sit, quam legatus, etiā maiorem cum Capitulo, quā legatus coniunctionem non habeat, tamen sicut legatus ita etiam Episcopus tanquam Apostolicæ Sedis delegatus sine consensu Capituli beneficia vnire potest ex Concil. Trid. sess. 2. i. c. 5. de ref.

TITULUS XVIII.

De officio iudicis ordinati.

SVMMA RIVM.

- 1 *Vicarius Episcopi, non Sacerdos, Matrimonij interesse non potest, sed sacerdos ea delegare debet.*
- 2 *Episcopus ex officio contra concubinarios inquirere potest.*
- 4 *Episcopus ad Vicarios Generales constituyendo cogi potest, & quare.*
- 5 *Confratratia, an Collegium laicum, aut ecclesiasticum dici possit.*
- 6 *Episcopus Capellani per perpetuam, temporalem facere potest, & beneficia sui episcopatus, unire, dividere & extinguere.*

7 Con-